

Spēkā no 14.07.2001
Spēkā esošs

Publicēts: Vēstnesis, 13.07.2001, nr. 108
Publicēts: ZIŅOTĀJS, 20.09.2001, nr. 18

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU KABINETS

10.07.2001

Noteikumi nr. 314

Rīgā

Obligātās nekaitīguma prasības pārtikai, kuras ražošanā izmanto ekstrahējošus šķīdinātājus

---

Grozījumi: MK 01.04.2004. not. nr.226 (L.V., 6.apr., nr.54;
Ziņotājs, 2004, nr.12)

(prot. Nr.32 23.§)

Izdoti saskaņā ar
Pārtikas aprites
uzraudzības likuma
4.panta otro daļu

1. Noteikumi nosaka obligātās nekaitīguma prasības pārtikai, kuras ražošanā izmanto ekstrahējošus šķīdinātājus, lai nodrošinātu pārtikas nekaitīgumu cilvēka veselībai un dzīvībai.

2. Ekstrahējošs šķīdinātājs (turpmāk – šķīdinātājs) ir viela, kas šķīdina pārtikas izejvielas, pārtiku vai jebkuru tās sastāvdaļu (arī piesārņojumu pārtikā vai uz tās) un kuru izmanto ekstrakcijas procesā, sagatavojot vai apstrādājot pārtikas izejvielas, pārtiku vai tās sastāvdaļas, un pēc izmantošanas atdala no pārtikas, bet tehnoloģiski nav iespējams izvairīties no tās atlikuma pārtikā.

(MK 01.04.2004. noteikumu nr.226 redakcijā)

3. Noteikumi attiecas uz ekstrahējošiem šķīdinātājiem, izņemot šķīdinātājus, kurus izmanto pārtikas piedevu, vitamīnu un minerālvielu ražošanā.

4. Pārtikas ražošanā atļauts izmantot šo noteikumu pielikumā minētos šķīdinātājus, ja tie atbilst šādām prasībām:

4.1. tie nedrīkst saturēt ķīmiskas vielas cilvēkam toksiski bīstamā daudzumā;

4.2. arsēna daudzums šķīdinātājā nedrīkst pārsniegt 1 mg/kg, svina daudzums – 1 mg/kg;

4.3. uz šķīdinātāja iepakojuma marķējuma ir skaidri salasāma un nenodzēšama šāda informācija:

4.3.1. šķīdinātāja tirdzniecības nosaukums saskaņā ar šo noteikumu pielikumu;

4.3.2. šķīdinātāja piemērotība izmantošanai pārtikas ražošanas ekstrakcijas procesā;

4.3.3. norāde, kas ļauj identificēt šķīdinātāja ražošanas partiju vai kravu;

4.3.4. ražotāja vai izplatītāja nosaukums un adrese;

4.3.5. neto masa vai tilpums;

4.3.6. īpaši glabāšanas vai lietošanas nosacījumi (ja tādi nepieciešami);

4.3.7. ja šķīdinātājs ir ķīmiska viela, tā marķējumu papildus nosaka normatīvie akti par ķīmisko vielu marķēšanu;

4.3.¹ Šo noteikumu 4.3.3., 4.3.4., 4.3.5. un 4.3.6.apakšpunktā minēto informāciju var norādīt tikai attiecīgās šķīdinātāja ražošanas partijas vai kravas pavaddokumentos, ja tos nosūta kopā ar attiecīgo šķīdinātāja ražošanas partiju vai kravu vai pirms tās;

4.4. šķīdinātāja atlikums pārtikā nedrīkst pārsniegt šo noteikumu pielikumā noteikto maksimāli pieļaujamo daudzumu, kā arī tas nedrīkst pasliktināt ar cilvēka maņu orgāniem uztveramās pārtikai piemītošās īpašības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 01.04.2004. noteikumiem nr.226)

5. Par šķīdinātājiem pārtikas ražošanā atļauts izmantot arī dzeramo ūdeni (arī tādu, kam pievienotas vielas, kas regulē ūdens skābumu vai bāziskumu) un pārtikas produktus ar ekstrahējošām īpašībām.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(Atsauce MK 01.04.2004. noteikumu nr.226 redakcijā)

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no direktīvām 88/344/EEC, 92/115/EEC, 94/52/EEC un 97/60/EC.

Ministru prezidents

A.Bērziņš

Labklājības ministrs

A.Požarnovs

(Pielikums ar grozījumiem, kas izdarīti ar MK 01.04.2004. noteikumiem nr.226)

Pielikums
Ministru kabineta
2001.gada 10.jūlija
noteikumiem Nr.314

Pārtikas ražošanā atļautie ekstrahējošie šķīdinātāji un to maksimāli pieļaujama atlikums pārtikā

1. Ekstrahējošie šķīdinātāji, kurus atļauts izmantot visos pārtikas ražošanas tehnoloģiskajos procesos:

- 1.1. acetons (acetona lietošana olīvu spiedpalieku eļļas attīrīšanā ir aizliegta);
- 1.2. butāns;
- 1.3. etanols;
- 1.4. etilacetāts;
- 1.5. oglekļa dioksīds;
- 1.6. propāns;
- 1.7. slāpekļa (I) oksīds.

2. Šķīdinātāji, kurus atļauts izmantot šādos tehnoloģiskos procesos, un šķīdinātāju maksimāli pieļaujama atlikums pārtikā:

Nr. p.k.	Šķīdinātāja tirdzniecības nosaukums	Tehnoloģiskais process	Maksimāli pieļaujamais atlikums pārtikā
1	2	3	4
2.1.	dihlormetāns	kofeīna, kairinošu vielu vai rūgtvielu atdalīšana no kafijas vai tējas	grauzdētā kafijā - 2 mg/kg tējā - 5 mg/kg
2.2.	etilmetilketons (n-heksāna saturs etilmetilketonā nedrīkst pārsniegt 50 mg/kg; etilmetilketonu nedrīkst lietot kopā ar heksānu)	tauku un eļļu frakcionēšana kofeīna, kairinošu vielu vai rūgtvielu atdalīšana no kafijas vai tējas	taukos vai eļļā - 5 mg/kg kafijā vai tējā - 20 mg/kg
2.3.	heksāns (heksāna izomēru maisījums, kas destilējas 64 ° C līdz 74 ° C temperatūrā; heksānu nedrīkst lietot kopā ar etilmetilketonu)	tauku un eļļu ražošana vai frakcionēšana un kakao sviesta ražošana attaukotu olbaltumvielu produktu un attaukotu miltu ražošana	taukos, eļļā vai kakao sviestā - 1 mg/kg pārtikā, kas satur attaukotas olbaltumvielu produktus un attaukotas miltus, - 10 mg/kg gatavos attaukotos sojas produktos (patēriņam paredzētajos gala produktos) - 30 mg/kg
		attaukotu graudu dīglišu ražošana	attaukotos graudu dīglišos - 5 mg/kg
2.4.	metanols	visi tehnoloģiskie procesi	pārtikā – 10 mg/kg
2.5.	metilacetāts	kofeīna, kairinošu vielu vai rūgtvielu atdalīšana no kafijas vai tējas	kafijā vai tējā - 20 mg/kg
		cukura ražošana no melases	cukurā - 1 mg/kg
2.6.	propan-2-ols	visi tehnoloģiskie procesi	pārtikā – 10 mg/kg

3. Šķīdinātāji, kurus atļauts izmantot aromatizētāju ieguvē no dabiskām aromātiskām vielām, un šķīdinātāju maksimāli pieļaujamais atlikums pārtikā, kurai pievienots aromatizētājs:

Nr.	Šķīdinātāja tirdzniecības	Maksimāli pieļaujamais atlikums pārtikā
-----	---------------------------	---

p.k.	nosaukums	(mg/kg)
1	2	3
3.1.	butan-1-ols	1
3.2.	butan-2-ols	1
3.3.	cikloheksāns	1
3.4.	dietilēteris	2
3.5.	dihlormetāns	0,02
3.6.	etilmetilketons (nedrīkst lietot kopā ar heksānu)	1
3.7.	heksāns (nedrīkst lietot kopā ar etilmetilketonu)	1
3.8.	metilacetāts	1
3.9.	propan-1-ols	1
3.10.	1,1,1,2-tetrafluoretāns	0,02

Labklājības ministrs

A.Požarnovs